

"HDP içindeki 'ödünç milletvekilleri' Türk solunun utançlarıdır"

10.11.2018

Türkiye'de bir kırılma noktası olan 12 Eylül 1980 darbesinden 38 yıl sonra dikkat çeken bir kitap yayımlandı.

Yazar Osman Çutsay'ın son kitabı "**12 Eylül Bir Alman Pastası**" geçen aylarda Yazılama Yayınevi'nden çıktı.

Çutsay kitabında, 12 Eylül darbesiyle ilgili bugüne kadar pek dile getirilmeyen bir gerçeği araştırıyor. 12 Eylül darbesine Almanya'nın "**onay**" verdiğini ifade eden Çutsay, sosyal demokrasinin, 12 Eylül'ü nasıl desteklediğini anlatıyor. Çutsay, darbeye ABD'den çok Almanya'nın parmağı olduğunu, ABD'nin tek başına bu yükü kaldıramayacağını altını çiziyor. Sosyal demokrasi ile faşizmin kardeş olduğunu vurgulayan Çutsay, Alman onayı olmadan darbenin başarılı olamayacağını belirtiyor.

"**Hâlâ bir 12 Eylül sürecinde yaşıyoruz. Dibe vurabilmiş değiliz, düşünün uçurumumuzun korkunçluğunu...**" diyen Çutsay, "**Ya biz kapitalizmi bitireceğiz ya da kapitalizm Türkiye'yi bitirecek**" diye belirtiyor.

İşte Osman Çutsay ile yapılan o röportaj:

- Öncelikle 1980 darbesinin üzerinden 38 yıl geçtikten sonra sizi böyle bir çalışma yapmaya iten ne oldu? Darbe ve getirisi güncelliğini korumaya devam ediyor mu?

Osman Çutsay: Bugünün çözülme sürecine girmiş Türkiye'si için ille bir "**semptomatik**" başlangıç noktası göstermek gerekirse, 24 Ocak Kararları ve ondan 8 ay kadar sonraki 12 Eylül askeri darbesini vermek gerekir. 1980 yılı yani Türkiye'nin çökertilmesi için ilk en kalıcı adımlar o tarihlerde atıldı ve İslamcıların işgalindeki bir ülke hazırlandı. Bu doğrultuda en radikal ilk kararlar, cumhuriyet rejimini kazıyan AKP iktidarı için ilk büyük önlemler o dönemde alındı. Bir 1950'lerin ikinci yarısında başlayan sola eğilimli aydın hareketlenmeleri, 1960'lar ve 1970'lerde toplumsallaştı, sol ve insan yükselmeye başladı. Bu yükselişi sermaye sınıfı, düşük yoğunluklu bir iç savaşla karşıladı. Önce solun yükselişine engel olmaya çalıştı. Beceremeyince, işi temelinden ele alarak kopardı. Öyle diyelim.

Hâlâ bir 12 Eylül sürecinde yaşıyoruz. Dibe vurabilmiş değiliz, düşünün uçurumumuzun korkunçluğunu... Cumhuriyet rejimini kazıyarak, insanı silip süpürerek böyle bir felaket, bir bataklık kurdular. Evren-Özal ile Erdoğan arasında hiçbir fark yoktur. Hepsi şiddet yanlısıdır ve sol, sosyalizm, aydın, işçi düşmanıdır. Ben, bu sahnenin arkasına bakmaya çalıştım ve kuliste, bu kirli oyunu sergileyenlerin solcu geçinenler olduğunu gördüm. Özetin özeti: Emperyalizm, Afganistan-İran-Türkiye hattında, solun genişlemesine karşı en etkili darbeyi 12 Eylül ile indirdi. 1989'u hazırladı. Burada "**sol gibi**" görünenlerin büyük payı var. Gericilik, onların ürünü...

Kısacası, darbe günceldir, bu ülkeye daha önce tanık olmadığı korkunçlukta felaketler yaşatılacağı anlaşılıyor. Kitabın çıkış nedeni de o...

- Darbeyi Ankara'nın hazırladığını, egemen sınıfların ve asker-sivil-bürokrasinin darbeyi bizzat organize ettiğini, Almanya'nın ise "onay" verdiğini ifade ediyorsunuz. Almanya onayı olmasaydı, darbe yine de başarılı olabilir miydi? Amerika o boşluğu dolduramaz mıydı?

Çutsay: Onay, eylemli bir destek olarak görülmeli. Türk gericiğinin kendi senaryolarını hazırlayacak kadar zengin bir **"sınıf ve sol nefreti"** var. O anlamda muz cumhuriyeti değil. Türkiye burjuvazisinin eşitlik ve özgürlük isteyen insanları biçerken pek öyle yardıma ihtiyacı yoktu. Kimilerinin inanmak istemediği şey şu: Demokratik rejimiyle ve sosyal demokrat bir iktidarla, Federal Almanya, 12 Eylül'e onay vermenin ötesinde, resmen ve eylemli olarak destekledi. Bunun için gizli odalara girmek, açılmamış çekmeceleri karıştırmak, sırları ifşa eden adamlar bulmak falan gerekmiyordu. Her şey o kadar açıktı ki... CHP'li Kemal Derviş'in, 24 Ocak Kararlarının babalarından biri olduğunu, Dünya Bankası bünyesinde hazırladığı raporları vs. yurttaş iktisatçılarımızdan Nazif Ekzen yıllar önce ortaya çıkarmıştı. 1980 yılında iktidar olan Helmut Schmidt ve SPD, neden 24 Ocak Kararlarını ve bu kararların çağırdığı faşist darbeyi desteklemesin? İnsan hakları, işkence bahaneli **"eleştirileri"** bizim ciddiye alacak halimiz yok. Onlar göstermelik şeylerdi. Turgut Özal ve Kenan Evren, faşist darbelerinde Bonn Cumhuriyeti'nden hayati bir destek aldı. Almasalardı çökerlerdi. Türkiye ekonomisi yürütülemezdi. Neden miydi bu destek? Çünkü 1970'lerde yüzünü iyice sola dönmüş Türkiye toplumu, askeri darbe sürecinde ekonomik bir kesinti olsaydı tarihin yönünü değiştirebilir ve sosyalizme yönelebilirdi. Toplumun o niteliğini kazımak için faşist bir darbe gerekiyordu.

"BU, EMPERYALİZMİN BAŞARISINDAN ÇOK TÜRKİYE SOLUNUN BAŞARISIZLIĞIYDI"

- Türkiye'de 1980 darbesi için, yıllardır Amerikan güdümlü bir darbe denir. Hatta öyle ki, CIA'nın Türkiye şefi Paul Henze, ABD Başkanı Jimmy Carter'a **"Bizim çocuklar başardı"** diye haber vermişti. Bu olayı Türkiye'de bilmeyen de yoktur. Çizdiğiniz çerçevede, bu sözü nereye oturtmamız gerekiyor? Bunca yıl sonra, genel kanının aksine, darbeye Amerika yerine Almanya'yı işaret etmek çok ciddi bir iddia olsa gerek. Biraz açar mısınız?

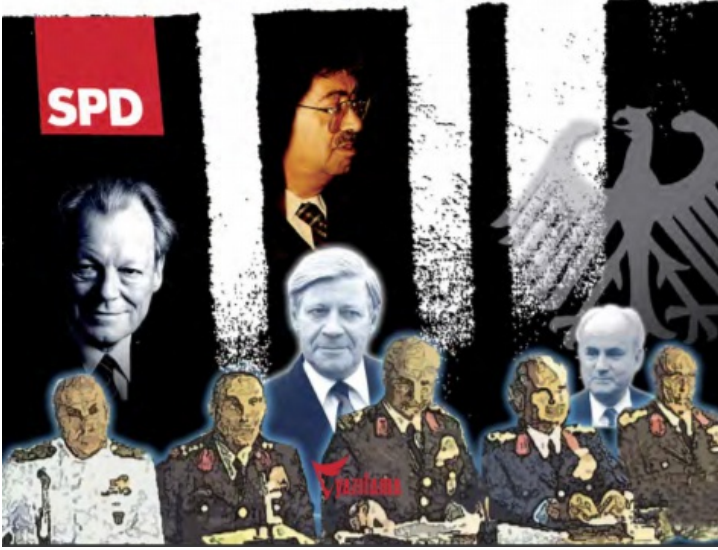
Çutsay: ABD'nin siyasi ve askeri yardımı biliniyor. O zaten **"elde var bir"** idi. Benim söylemek istediğim başka bir şey: Türkiye ekonomisinde Washington'un pek bir ağırlığı yoktu. Özellikle reel ekonomide dizginler Bonn Cumhuriyeti'nin elindeydi. O nedenle **"eylemli destek"** deyimini tercih ediyorum zaten. ABD, o tarihte çoktan inişe geçmişti, İran'da rezil olmuştu, Türkiye'de de işleri yüzüne gözüne bulaştıracaktı. Türkiye'nin iç dinamiklerini Bonn Washington'dan çok daha iyi biliyor ve değerlendiriyordu. Sosyal demokrat Helmut Schmidt iktidarı, 12 Eylül'ün başarısı için kilit odaktı. Onlar eylemli destek vermeselerdi, dünya kapitalist-emperyalist sistem çok ağır bir darbe almış olurdu. Yıllar önce Yalçın Küçük Hocamız başta olmak üzere, başka devrimciler de dikkat çekmişti, ki bunlardan biri de Merdan Yanardağ'dır, Türkiye'de 12 Eylül yerine sol bir iktidar denemek üzereydi, işte o olsaydı, bugün dünyada çok daha etkili bir reel sosyalizm olurdu. Tarihin ekseni ileriden yana kayardı. Ekleyeceğim şey, şu: Bu, burjuvazinin veya emperyalizmin başarısından çok Türkiye solunun başarısızlığıydı. İktidarı istemiyorlardı. Demokrasi diye kimsenin tanımlayamadığı bir şey geveleyip duruyorlardı. Sosyalist bir merkezi plan öneremiyorlar, bunun için bir araya gelemiyorlardı. Eh, sen gelmezsen, sermaye gelir ve sosyal demokratların yardımıyla tarihi kendi istediği doğrultuya çevirir. Bunu anlatmaya çalışıyorum...

12 Eylül

Bir Alman Pastası

Osman Çutsay

ERDOĞAN'A KARŞI SOKAĞA ÇIKANLAR "KEMALİST OLMAKLA" SUÇLANDI

- Darbeye Alman sosyal demokratların iktidarında onay çıktığını vurguluyorsunuz. Hatta 3 Kasım 2002 seçimlerinde de Almanya'da sosyal demokratların yine iktidarda olduğunu aktarıyorsunuz. Alman sosyal demokrasisi darbeyi hazırlarken, dönemin Türk sosyal demokrasisi bunu nasıl karşıladı? Keza, 2002 seçimlerinde Alman sosyal demokratlarıyla Türkiye'deki sosyal demokratlar bir uyum içinde miydi? Ecevit ve Baykal özel misyonlar üstlenmiş isimler miydi?

Çutsay: 12 Eylül 1980 ve 3 Kasım 2002 birbirini tamamlayan gerici darbelerdir. Kitapta 1980'deki Bonn Büyükelçisi Vahit Halefoğlu'nun çok ilginç gözlemleri bir mülakat çerçevesinde yer alıyor. Ayrıca dönemin Almanya Maliye Bakanı Hans Matthöfer'in de 24 Ocak Kararları ve "**babasıyla**" ilgili değerlendirmeleri var. Onları okuyanlar, gerçeğe biraz daha yaklaşmış olacaklar. Bonn, incelikli bağlantılar üzerinden Ankara'daki gelişmelerde en büyük pay sahibiydi. Maddi bir paydı bu. Sosyal demokratlar arasındaki ilişkileri bu kitapla gelen uyarılar sonucu bir kez daha gözden geçirmek gerekecek bence. Şunu hatırlatayım: Bonn ve SPD, Ecevit'e uluslararası önemi büyük bir ödül olan Karlspreis'i verecekti. "**Aman askerlerle aramız bozulmasın şimdi**" diye 1980 yılındaki ödülü toptan iptal ettiler. Olayları içinden bilen Prof. Dr. Faruk Şen o dönemin hesaplarıyla ilgili bilgileri Almanya'daki gazeteci-yazar arkadaşlarımızdan Gürsel Köksal'a verdi ve skandal 24 yıl sonra kamuoyuna mal oldu. Sadece çok küçük bir örnek bu...

Bonn, askerler darbe yapınca derin bir nefes aldı. Helmut Schmidt, darbeden sonra "**Türkiye artık dipsiz kuyu değil**" demecini verdi. Ecevit ise kendisine verilmeyen ödülü olay bile yapmadı. 2002 sonundaki AKP iktidarı, dediniz: Bırakın Alman sosyal demokratlarını veya Yeşiller'i, Türkiye'nin her renkten sosyal demokrat sorumlusu, bu İslamcılara demokrat saymadı mı? CHP ve HDP yönetimleri kendilerince bu gerici iktidara böyle sırsaşınca, İlhan Selçuk, "**Tehlikenin**

farkında mısınız” kampanyaları düzenlemedi mi? Sadece “katı sosyalistler” bir bataklığa itildiğimizi fark etti. Laikliğin bu topraklar için hayati önemine, 1923’ün tarihsel bir ilerleme olduğuna ısrarla sahip çıkan **“Genç TKP”**, sekterlikle suçlanmadı mı? Gezi İsyanı’nda **“öteki”** sosyal demokrat parti HDP, Erdoğan’a karşı sokağa çıkan milyonları milliyetçilikle, **“kemalist olmakla”** suçlamadı mı? Erdoğan’a sifinmediler mi? Şimdi hepsi içeride... Ecevit ve Baykal’ın kişi olarak Recep Tayyip Erdoğan’ı nasıl gördüklerinin bir önemi yok, siyasal zihniyetler ve sistemi çalıştıran bağlantı hatları ne durumda, o önemli. Ecevit ve Baykal, benim için Türkiye’nin silinmesini hızlandıran devrimci her sola düşman politikacıdır. Helmut Schmidt’in karikatürleridirler.

- Kitapta sık sık altını çizdiğiniz noktalardan biri de sosyal demokrasi ile faşizmin kardeş olduğu vurgusu... O halde Türkiye’ye baktığımızda kabaca söylesek; CHP ve MHP kardeş parti midir?

Çutsay: İsterseniz **“düşman kardeşler”** diyelim. Düşmanlıklarına hiç güvenilmez. Almancada “Kan sudan daha yoğundur” diye çevirebileceğimiz bir söz vardır. Akrabalık önemlidir yani. Sosyal demokrasi ile faşizm, sosyalizme karşı oldukları için, antikomünist oldukları için yakın akrabadırlar. Bilemiyorum yayımlar mısınız, ama açıkça söyleyeyim: Ben reel sosyalizm tarihinin, özellikle kuruluş yıllarından 1956’ya kadar ana hatlarıyla doğru analizlere, doğru saptamalara sahne olduğunu, yönetim düzeyinde **“doğruda yürünebildiğini”** düşünenlerdenim. Bunu Dimitrov gibi erken gelmiş, ama SSCB’deki ana yönelimin denetleyebildiği bir Gorbaçov’a rağmen söyleyebiliriz. Bu hava 1960’ların sonuna kadar sürdü. Mesela Prag Baharı denilen erken kapitalist restorasyonu engelleyebildiler...

Biliyorsunuz, bu sosyal demokrasi ile faşizmin akrabalığı meselesi, 1920’lerin ve 30’ların **“sosyal faşizm”** çözümlenmeleri falan, 100 yıla yakın bir süredir gündemdedir: **“İkiz kardeşler”** dediler. Aydemir Güler’in bir yazısından alıntıyla derdimi ilan etmiş olayım: **“(E)ski sosyal demokratı yeni İslamcı faşistlerin alternatifi olarak hatırlamak isteyenlere, sosyal demokrasinin faşizmin ebesi olduğunu söylemek durumundayız. Dahası var; bizim sosyal demokratlarımız faşistlerle yarışa sokulduğunda faşistler zayıf düşmüyor, tersine güçleniyor.”** Ben de böyle düşünüyorum. Bir süre önce de -bence- bir başka önemli analitik zekâ, Kemal Okuyan, sosyal demokratların hep faşizme davet çıkardığını, toplumu ve solu çürüterek çok daha kötü gericiilikleri mümkün kıldığını hatırlatmıştı. Bizler böyle bakarız.

Böyle bakınca da, evet, CHP ve HDP ile MHP ve İyi Parti, gerçekten de kardeşler. Hadi **“düşman kardeşler”** diyelim. Ruh ikizleri oldukları kesin. Hepsinin ortak paydası kapitalizmde kalmak ve antikomünist histeriyi, çeşitli versiyonlarıyla paylaşmaktır. Ağır mı kaçtı? Gerçekler acıdır. Şöyle bir dünyaya bakın Kemal Okuyan’ın ne kadar haklı olduğunu göreceksiniz: Avrupa’da faşizm yeni versiyonlarıyla yükseliyor, Latin Amerika’daki sade suya tirit sözde sol iktidarları faşistler izliyor. Komşudaki Syriza başlı başına bir rezalet: Faşist yönelimleri açık aşırı sağcı bir partiyle yıllardır koalisyon ortağı. Değil mi? CHP, MHP olmazsa İyi Parti, hatta AKP yarın hükümet de kurarlar...

“HDP İÇİNDE GÖZÜMÜZE SOLCU DİYE SOKULAN ‘ÖDÜNÇ MİLLETVEKİLLERİ’ TÜRK SOLUNUN UTAŒLARIDIR”

- Biraz abartmıyor musunuz? CHP’de, HDP’de antifaşist insanlar yok mu?

Çutsay: Var elbette. Ama ben tek tek insanların antifaşist yönelimlerinden söz etmiyorum, yönetici kadrolardaki egemen ideolojiden, onların sistematik zihniyet yapılarından ve bağlayıcı siyasal tasavvurlarından söz ediyorum. Sosyal demokrasi, faşizm gibi, sonuçta bir **“demokratik”** kapitalizm aşkı ve açık bir sosyalizm düşmanlığıdır. Sosyalizmi engellemek, yıkmak ve faşizmi çağırarak, tarihsel-nesnel işlevidir. Bugünkü Avrupa’ya bakın işte. Tamam, kimse sosyalizme dost olmak zorunda değil, ama biz de dostla düşmanı birbirinden ayırmak zorundayız. CHP bir yana, zaten solcuyum/sosyalistim diyebilen birinin o partide etkili yerlere yükselmesi ve yükseldiğinde de etkili olabilmesi hiç mümkün değil, ama Kürt sosyal demokrasisi, yani HDP içinde gözümüze solcu diye sokulan **“ödünç milletvekilleri”** vs. Türk solunun utançlarıdır. İsterseniz tek tek isim de veririm... Türk ilericiliğine düşman, ama ikiyüzlü bir hırsıyla pek solcu görünen, Türkiye’yi ve Türkiye devrimci hareketini hep bir anomali olarak gören ne kadar döküntü varsa onları Türkiye solunun belini kırmak için işlevsiz bir parlamentoya soktular. Yahu şu Filiz Kerestecioğlu’nun sosyalizmle ne ilgisi var?

Sırrı Süreyya'nın ne ilgisi var? Ufuk Uras falan... Ya da HDP'nin kucağında parti kurduğunu sanan şu **"yeni TİP'çilerin?"** Bunların 20 yaşında nerede olduklarını falan boş verin, bunlar bugün soldan, devrimden, yeni sosyalist bir toplum kurma hedefinde "nefrette" birleşiyor. Söylediklerinin hiçbir önemi yok, yaptıklarının nereye oturduğudur önemli olan. Dilin kemiği mi var? Ruh ikizi, düşman kardeş, yakın akraba vs. olmak böyle bir şey işte...

Osman Çutsay

"BU SATILIK 'DEMOKRATLAR' ORDUSU, 12 EYLÜL'E "FAŞİST DARBE" DİYEMEMİŞTİ"

- Bu durumda Almanya'daki komünistlerin, sosyalistlerin özeleştirisini isteyebilir miyiz? Sonuçta iktidarı sıkıştıramadıkları için, Helmut Schmidt ve türevleri rahatça kafasını kaldırıp Türkiye'ye ayıracak vakit buldu...

Çutsay: Doğru. Sosyalist hareket Federal Almanya'da çok güçsüzdü. Ama bu konuda sosyalist ülkelerdeki yönetici kadrolar da iyi bir sınav veremedi. Gorbaçov virüsü çoktan yerleşmişti sisteme, görünen o. Nabi Yağcı ve adamlarına baksanıza... Hatırlasanıza Behice Boran ve Nihat Sargin'ı, tozu bile kalmamış Ahmet **"Kaçmaz"**... Türkiye devrimcilerinin, sosyalistlerin veya komünistlerin, direnme konusunda bir açığı yok. Özellikle zindandakiler direndiler. Galiba sadece onlar direndi ve onlar da dışarı çıkınca iyice yumuşadı. Türkiye ilerici tarihini daha da ileri taşımak isteyen, 1923'ü tarihsel bir ilerleme sayan çizgiden söz ediyorum, yani içinde tarihsel TKP ve asıl önemlisi TİP'in de olduğu, Mahir Çayan ve Deniz Gezmiş'lerin enerji taşıdığı, bu topraklardan sol-sosyalist bir kurtuluş çıkarmaya çalışan siyasal savaşımdan. Şimdi Nabi Yağcı ve adamlarından, Türkiye solunun içinden çıkmış bu kirden yüzümüzü buruşturarak söz ediyoruz. Bunların bazıları Cumhuriyet gazetesini **"solculuk adına"** işgal etti yıllarca.

Acıdır, Almanya'da yaşayan ve bu işleri iyi bilen yazar ağabeyimiz Cemil Fuat Hendek, yıllar sonra bir gerçeği hatırlattı: **"Nabi ve adamları"**, Türkiye'ye bir anomali olarak bakmayı solculuk sayan bu satılık **"demokratlar"** ordusu, 1980 yılından sonra 6 yıl, 12 Eylül'e **"faşist darbe"** diyememişti. Nabi Yağcı-Veysi Sarısözen-Aydın Engin türünden söz ediyorum, bunlar 12 Eylül'e **"askersel darbe"** diyebildi en fazla. Elbette Türkiye ve dünya solunun bu gelişmelerde büyük hataları da var. Ama direnenler de var. Yalçın Küçük Hocamız **"İtirafçıların İtirafı"**nı ve **"TKP Pişmanları"**nı yazarken dile getirdiği bu acıları, itirafçıları vs. **"direnenler olduğu için"** yazma hakkı doğduğunu söylemişti.

"TÜRKİYE, SOSYALİST BİR İKTİDAR DENESEYDİ..."

- Kitapta, "Federal Almanya'nın İran, Arap dünyası ve Türkiye için özel bir önemi vardı" diyorsunuz. Bu önem nereden geliyor, biraz açar mısınız?

Çutsay: Almanya, bölgeyi hep çok yakından izledi, kendi egemenlik alanında ve "Hinterland"ı olarak gördü. 19'uncu yüzyıldan beri böyle bu... Kitapta da değiniyorum, Helmut Schmidt **"büyük patron"** Washington'u resmen aşağılıyordu bölgeyle ilgili olarak. ABD onun gözünde bölge cahiliydi. Almanya bölgeyi reel ekonomisiyle ele geçirmişti. Biz bu **"Alman**

koridorundaki” en büyük ve önemli ülkeyiz. Türkiye için en önemli dış merkez, Federal Almanya’ydı. İşçi göçü de bunu güçlendirdi. Nasıl bırakırlar? Nitekim bırakmadılar. İstanbul’da bir süre önce düzenlenen ve ABD’nin alınmadığı Suriye Konferansı, gelinen noktayı gösteriyor. **“Emperyalist piramit”** içinde yer değiştirmeler var. Almanya bölgesel bir güç ve ABD’ye artık ihtiyaç hissetmiyor.

Şu, çok daha önemli aslında: 12 Eylül’ün yerleşmesini sağlayan Almanya, böylece 1989’daki büyük başarısının, küresel karşıdevrimin de temellerini atmış oldu. Türkiye, sosyalist bir iktidar deneseydi, 1989 olmazdı. Bonn Cumhuriyeti, bunu Türkiye ekonomisi içindeki ağırlığı sayesinde önlemeyi başardı. Yani cumhuriyeti yıkan AKP zihniyetinin babalarını 1980’de daha çok el altından ama kayıtsız şartsız destekledi, aynısını 2002’de Gerhard Schröder de yaptı. Yani Schröder 1999 başında Oskar Lafontaine’i SPD’nin başından tasfiye ederken, aslında Türkiye’nin de tasfiyesini hızlandırıyordu. Schröder, Kemal Derviş-Kemal Kılıçdaroğlu kırmaları ve Erdoğan’a desteği bugüne kadar devam eden bir korkunç kariyeristtir. Bu, işin bir yanı...

İşin bir diğer yanı da var: Türkiye ekonomisine ve dışarıdaki Türkiye kökenli insanların nüfusuna bakarsanız Almanya’nın kapladığı alanı hemen görürsünüz. Almanca, aslına bakarsanız, Türkçe konuşulan dünyada en çok ve en başarılı kullanılan birinci Batı dilidir. Komik olan, medyada hiç yer almaması ve Türk medyasının bir Almanya cahili olmasıdır. Oysa 3 milyon insanımız Almanya’da yaşıyor. Türkiye ekonomisi ise Alman know-how’ı olmadan, o dış piyasa olmadan ayakta duramaz. 1980’de ABD bölgemizdeki ağırlığını yavaş yavaş yitirmeye başlamıştı. Yerini Bonn Cumhuriyeti alıyordu. Reel ekonomiden kaynaklanan bir önem bu... Bir de Almanya, Avrupa için hegemonyal bir güce dönüşüyordu. Bugün bu süreç tamamlanmıştır. Berlin, rakipsizdir Avrupa’da. Bu da tepkilere yol açıyor ve bu tepkiler büyüyor. Almanya’nın Türk dış ticaretindeki ve reel ekonomideki belirleyiciliğine, rakipsizliğine ise değinmeye bile gerek yok.

- İran’da Mollaların başa gelmesi, 1979’da ise Sovyet güçlerinin Afgan hükümetinin çağrısıyla bu ülkeye girmesi, Türkiye’nin 1980’e, darbeye giden yolunu ne yönde etkiledi?

Çutsay: ABD’nin çaresizliğini, güçsüzlüğünü betimleyen köşe taşlarıdır verdiğiniz örnekler. Carter yönetimi rezil oldu dünyaya. Türkiye devrimcileri o noktada büyük bir fırsatı demokrasi diye tuhaf bir sevdıyla heba ettiler. Demokrasi denilen tanımsız bir ham hayalin kucağında hem kendilerini hem de Türkiye’yi yitirdiler. Şu, doğru: Dünya sosyalist sistemi, 9 yıl sonra tamamen ortadan kalkacağını, Türkiye ve İran’da yitirdikleriyle ilan etmiş gibiydi. Türkiye’de sol devrimci bir iktidar kurulsaydı, dünyanın eksenini kayardı.

“ALMANYA, TÜRKİYE KONUSUNDA, ABD’YLE ALAY EDEBİLİR ANCAK...”

- İran’da Mollalar, Yunanistan’da Albaylar Cuntası, Şili’de Pinochet’in darbesi... Almanya bu olaylara da “onay” verdi mi? Türkiye’ye olduğu gibi, buralara da özel bir ilgi gösterdi mi?

Çutsay: Lafzen eleştirmişlerdir. Öyle yaparlar, ama Bonn Cumhuriyeti, bölgemizde ve dünyadaki her türlü gericiyi bir biçimde mutlaka desteklemiştir. Buna da mecburdur. Emperyalizmin kendi kuralları var. Willy Brandt’ın kendisi, özyaşamöyküsü vs. ne önem taşır üstlendiği rol karşısında? Schmidt’ten daha solcu olduğu söylenir Brandt’ın, iyi de sol açısından bunun ne anlamı var? Emekçi sınıflar, tavizsiz laiklik, kamu mülkiyeti, merkezi plan vs. açısından ne önemi var? Sorunuza yanıtı şöyle özetleyeyim: Türkiye, bence, Almanya için de İran’dan, Yunanistan’dan, Şili’den daha önemlidir. Helmut Schmidt’in çantalar içinde, muhtemelen örtülü ödenekten kaynağı belirsiz paraları **“demokrasi yardımı”** olarak 1970’lerin başında solun yükseldiği İspanya, Portekiz, Yunanistan ve Türkiye’ye gönderdiğini herkes biliyor, ama kimse kanıtlayamıyor. Herkesin bildiği bir sır bu ve hiç açıklık kazanmayacak. Antikomünist ve **“demokrat”** güçlere, komünizmle mücadele edebilmeleri için bu paraları Alman sosyal demokratları gönderdi... Göndermedi mi? Bir bakılsın...

- Kitapta, Almanya’nın Türkiye’yi ABD’den daha iyi tanıdığını ifade ediyorsunuz. Türkiye’de istediği iktidarı başa getiren ABD’nin, yine Türkiye’ye; Marshall planı, Truman Doktrini, süt tozu, Amerikan bezleri, sıcak paralar vb. durumlarda bulunduğunu hesaba katarsak, Almanya’nın Türkiye’yi daha iyi tanıdığına nasıl ulaşmış oluruz?

Çutsay: Sıcak para, doktrin, süt tozu, Amerikan bezi vs. üzerinde sağlam ve kalıcı bir bağımlılık ilişkisi kurulamaz. Bunlar yüzeysel göstergelerdir. Asıl bağımlılık, reel ekonomideki kanalların işleyiş mekanizmalarından doğar. Türkiye'nin üretici sektörlerinden, reel ekonomisinden Amerikan yatırımlarını çekin alın, her şey devam eder. Finansal ilişkiler de tek başına önemli değildir, bir istikrar bozucu faktör olmanın dışında paranın reel ekonomisiz pek bir anlamı yoktur. Almanya, Türkiye ekonomisinin bütün kılcal damarlarına yayılıp egemen olduğu için, tarihsel beraberlikler eşliğinde düşünüldüğünde, Türkiye bilgisi ve egemenliği konusunda ABD'nin fersah fersah ilerisindedir. Ama İkinci Dünya Savaşı sonrasında ABD'nin omuzları arkasına saklanarak iş yapmak zorunda kaldı, bu nedenle mesele farklı görünüyor. Almanya, Türkiye konusunda, ABD'yle alay edebilir ancak. 1970'lerden itibaren zaten Türkiye, dış dünyadaki ana rabita merkezi Bonn Cumhuriyeti'nin insafına bırakılmıştı. Dünya sistemi içinde Ankara'nın kâhyası Bonn idi. Bugün Berlin o mirasın sahibidir ve çok daha gürbüzdür.

"YA BİZ KAPİTALİZMİ BİTİRECEĞİZ YA DA KAPİTALİZM TÜRKİYE'Yİ BİTİRECEK"

- Almanya'nın Türkiye'deki en büyük "başarısı" darbe miydi? Kenan Evren, darbe için "seçilmiş" biri miydi? Almanlar, Evren için ne düşünüyordu?

Çutsay: Bugünkü çökmüş İslamcı Türkiye, kazınan cumhuriyet değerleriyle birlikte, çizdiğimiz çerçevede, Almanya'nın, daha açık bir ifadeyle söylemek gerekirse, Alman sosyal demokrasisinin ürünüdür. Kenan Evren önemli değildi, Özal önemliydi Bonn için. Zaten Evren cumhurbaşkanı kimliğiyle Federal Almanya'yı 1988'de rahat rahat ziyaret edebilmişti. Tekrar hatırlatayım: Doğu Avrupa merkezli 1989'daki büyük karşıdevrim, kapitalist restorasyon, ABD'nin falan değil, Alman "sivil solunun", Alman sosyal demokratlarının ve yeşillerinin vs. ürünüdür. Sosyalizmi solun içinden geçerek ve çürüterek yıkacağını iyi bilen bir siyasi ferasetten, deneyimden söz ediyoruz.

- Almanya ve Türkiye'nin Soğuk Savaş'ın en kışkırtıcı ve antikomünist iki devleti olduğunu belirtiyorsunuz. Sermaye sınıfı açısından, Türkiye'nin "düşmesi" halinde gerçekten de dünyada sosyalizmin önünün alınamayacağı bir süreç mi başlardı? Türkiye bu derece kilit bir rolde miydi? Bu durum bugün için de geçerli mi?

Çutsay: Bu sorulara tek ortak yanıtım olabilir: Evet. Bu topraklar insanlık tarihinin kaderini değiştirebilecek bir potansiyel içeriyor. İstisnaları elbette var, ama solumuz maalesef bu önemin farkında değil. Türkiye kilit bir öneme sahip, doğrudur. Berlin, Washington, hatta Moskova şöyle bakıyor: Bu büyük birimin yönetilebilir olması için önce parçalanması gerekiyor. Ben yıllardır bir "parçacıklar siyasetinin" elinde kavrulduğumuzu yazanlardanım. Emperyalizm bütünsel ve sağlıklı bir Türkiye'ye tahammül gösteremez. Ama emperyalizm de yenilmez değildir. Sağlıklı bir Türkiye'nin ise kapitalizm koşullarında var olması mümkün değil. Ya biz kapitalizmi bitireceğiz ya da kapitalizm Türkiye'yi bitirecek.

"BERLİN NEDENSE BU 'FETÖ TOPUNA' PEK GİRMİYOR"

- O dönem Türk kapitalizminin iplerinin Alman emperyalizminin elinde toplandığını belirtiyorsunuz. Peki, bugün Türk kapitalizminin ipleri kimin elinde?

Çutsay: Esas olarak Almanya'nın elinde... Türk kapitalizmi Almanya'nın doğrudan ve dolaylı onayı olmadan tornavida bile üretemez, hadi biraz abartarak söylemiş olayım... Tabii, bu bağımlılığın tersinden de sonuçları olur: Şu günlerde Alman sermaye çevrelerini en çok düşündüren mesele, Türkiye'deki çöküşün, katlı bir etkiyle Almanya'yı vurabileceği gerçeğidir. Türkiye mali sistemi çöktüğü anda, İtalyan ve İspanyol bankaları çökecek. Türkiye'ye para veya kredi kaptırmayan Alman kredi sistemi, böylece caneviden vurulmuş olacak. İtalya ve İspanya, Fransa hatta, Türkiye'ye o kadar çok para bağladılar ki ve bunlar Almanya için o kadar önemliler ki, finans dünyasında dolaylı olarak Ankara Berlin'i vurabilecek... Bir de burada yaşayan 3 milyon Türkiye kökenli insan var. Erdoğan, Almanya'yı karıştırabileceği mesajları verip duruyor. Biraz da bu nedenle Alman siyasetinde bir "nefret objesi" halini aldı; kimse sevmiyor. İslamcı Ankara, elinde Berlin'e karşı bazı iç ve dış kozlar olduğunu düşünüyor galiba. Kolay değil.

- 12 Eylül'e onay veren Almanya'nın, 15 Temmuz darbe girişiminde rolü neydi? 15 Temmuz'a da "onay" verdi demek mümkün mü?

Çutsay: O iş çok karışık. Alman solu içinden çıkmış, elbette sağcı, bir dönem Der Spiegel'i yönetmiş ve bugün çok gelişkin bir Ertuğrul Özkök-Hasan Cemal tipolojisi olarak, yani bizdeki o cahilleri kat kat aşan entelektüel kapasitesiyle ünlü yayıncı Stefan Aust, darbeden birkaç ay sonra sağcı Die Welt'te bu işin ayrıntılarını yazdı. Hemen özetlemiştim, ama maalesef Odatv'de de giremedik bu habere. Ben sonra sol'daki yazılarımda değindim galiba. Berlin nedense bu "FETÖ topuna" pek girmiyor. Die Welt'in yayıncısı ve Axel Springer Grubu'nun en üst düzey yöneticilerinden Stefan Aust, elindeki bir yabancı istihbarat örgütünün ses kayıtlarından ve raporlarından hareketle Ankara'da, iktidar içi bir senaryo ve operasyondan söz ediyordu o geniş haberinde. "Erdoğan her şeyi biliyordu" noktasındaydı yani. Dolayısıyla sorduğunuz sorunun yanıtı kolay değil. Ama şunu biliyoruz: Türkiye'nin neresinde bir yaprak kıpırdasa, önce Berlin'in haberi olur. Siemens Türkiye topraklarına neredeyse 150 yıl önce yatırımlarıyla girmişti. Hem de telgraf gibi haberleşme cihazlarıyla... Bilirler yani birçok şeyi. Washington'un bilemediklerini de bilirler, neden bilemesinler? ABD eski ABD değil, dünya da. Berlin her darbeye karşı çıkar diye bir şey yok. İlişkiler ve kâr/faiz/getiri transferleri kesintiye uğramadığı sürece demokratik veya antidemokratik her gerilik, Berlin'den bir biçimde destek alır.

Hakan Erol

Odatv.com

Hakan Erol

Diğer Yazıları

Tekel bayilerini bekleyen tehlike... Özgür Aybaşı Odatv'ye anlattı

16.02.2022

Yasak tanımadılar, böyle insan topladılar... Fırsatçıların yöntemini Odatv deşifre etti

27.01.2022

Odatv haritalardaki gerçeği açıklıyor

25.01.2022

Biz dövizi konuşurken yeni risk... Malezya tehlikesi

24.11.2021

TCDD'de neler oluyor: "Kardeşlerim" belgesinden Oktarcı çıktı

16.11.2021

Kiralar uçtu, dolandırıcılara gün doğdu... "Bu işleri yapanlar villada kalıyor"

07.11.2021

Tüm Yazıları

Popüler Yazılar

Müyesser Yıldız

TESUD Başkanına neler soruldu?

30.06.2021

Dr. Hüseyin Nazlıkul, M.D. PhD.

Hastalıklara karşı direnç nasıl artırılır

03.10.2021

Salih Seçkin Sevinç

Pandemi bahaneleri oldu... Restoranlar bizi ya...

03.10.2021

Rafael Sadi

O kritik ziyaretin arka planı

03.10.2021

Yusuf Yavuz

Yeni plan devrede

17.06.2021

Soner Yalçın

Tehdit etmeyin

18.06.2021

Soner Yalçın

Tunus'un foncuları

28.07.2021

Soner Yalçın

Erdoğan'ın öfkesinin sebebi

26.10.2021

Sami Menteş

Milli Eğitim Bakanı yalan söylüyor

25.06.2021

Soner Yalçın

Ata'nın çocukları: 68 Kuşağı

30.06.2021

İletişim

Haber Merkezi: 0 216 449 32 00

Faks: 0 216 449 32 00

Mail: info@odatv.com

İletişim

Künye

Gizlilik Sözleşmesi ve Koşullar

Mobil Uygulamalar

Reklam

Reklam: 0 216 449 32 00

reklam@odatv.com

© 2021, Oda TV. Tüm haklar saklıdır.

ANA SAYFA

YAZARLAR

VİDEO

FOTO GALERİ

ARŞİV

KATEGORİLER

